

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH – wersja dla uczniów

Jednym z najważniejszych celów działania Ośrodka jest chronienie dzieci przed przemocą fizyczną i psychiczną, materialną oraz cyberprzemocą - niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci jakiegokolwiek formy przemocy.

W naszej placówce musicie otrzymać pomoc w każdej sytuacji, w której jesteście bądź możecie być krzywdzeni. W obliczu narastającej fali przemocy i agresji wobec małoletnich powinniście mieć zagwarantowane bezpieczeństwo i ochronę w SOSW dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku – Zdroju. Obowiązkiem Ośrodka jest odpowiednia reakcja na każdą formę krzywdzenia, niezależnie czy ma ona miejsce w środowisku szkolnym czy pozaszkolnym.

W celu ochrony dzieci przed różnymi formami krzywdzenia bardzo ważna jest znajomość i przestrzeganie praw dziecka. Ochrona praw dziecka jest powinnością rodziców/opiekunów i wszystkich pracowników placówki.

Pracownicy zobowiązani są traktować dzieci z należyтым szacunkiem, z poszanowaniem ich godności, dóbr osobistych i potrzeb. Wszyscy jesteśmy równi bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie. Zadanie to realizuje bardzo ważny z punktu widzenia Waszego bezpieczeństwa dokument – „Standardy ochrony małoletnich”. Jest on wyrazem troski o Waszą ochronę w sytuacjach, w których czujecie się skrzywdzeni. Troskę tę rozumiemy jako szczególną dbałość o Waszą godność oraz o Wasze dobro fizyczne i psychiczne.

Główne kierunki działań SOSW dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku – Zdroju na rzecz Waszej ochrony nazwane zostały w dokumencie „standardami”.

Standard – norma, wymóg, kierunki działań szkoły na rzecz ochrony dzieci.

Małoletni – osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.

Co znajdziecie w dokumencie „Standardy Ochrony Małoletnich” ?

1. zasady bezpiecznych relacji pracowników Ośrodka z dziećmi;
2. zasady zapewniające bezpieczne relacje między dziećmi;
3. zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu;
4. zasady ochrony małoletnich przed zagrożeniami z sieci.

Zasady bezpiecznych relacji pracowników Ośrodka z dziećmi

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. **Pracownicy placówki mają obowiązek traktować każde dziecko z należnym mu szacunkiem uwzględniając przy tym jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy placówki, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej placówki oraz posiadanych kompetencji i doświadczenia zawodowego.**

NIEDOZWOLONE ZACHOWANIA DZIECI I PRACOWNIKÓW W SZKOLE

Stosowanie agresji i przemocy fizycznej w różnych formach:

- \ bicie/uderzanie/popychanie/kopanie/opluwanie;
- \ wymuszenia;
- \ fizyczne zaczepki;
- \ napastowanie seksualne;
- \ nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- \ napastowanie seksualne;
- \ zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- \ rzucanie w kogoś przedmiotami.

Stosowanie agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- \ obelgi, wyzwiska,
- \ wyśmiewanie, drwienie, szydzenie;
- \ bezpośrednie obrażanie;
- \ plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie;
- \ groźby.

Stosowanie agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- \ poniżanie;
- \ wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- \ pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- \ wulgarne gesty;
- \ śledzenie/szpiegowanie;
- \ obraźliwe SMSy i MMSy;
- \ wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;

- \ telefony i e-maile zawierające groźby: poniżające, wulgarne, zastraszające);
- \ niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- \ straszenie;
- \ szantażowanie.

Ponadto zabronione jest:

- zachowywanie się w sposób zagrażający życiu bądź zdrowiu,
- palenie papierosów,
- picie alkoholu,
- rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających/ energetyków
- nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
- używanie ognia na terenie szkoły, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek);
- obrażanie kolegi/koleżanki;
- wszelka przemoc fizyczna: bicie/popychanie/gryzienie/plucie/kopanie,
- wyzwiska kierowane w stronę kolegi/koleżanki;
- używanie niecenzuralnych słów;
- dotykanie miejsc intymnych/podglądanie kolegi/koleżanki.

Rodzaj krzywdy

1. Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowane wobec małoletniego

Opis sytuacji:

Ktoś przez DŁUŻSZY CZAS stosuje wobec Ciebie przemoc lub jest agresywny, nęka Cię w różny sposób, znęca się nad Tobą, np. stosuje:

Przemoc fizyczną: atak, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, fizyczne zaczepki lub dokuczanie, zmuszanie innej osoby do robienia nieprzyjemnych rzeczy, rzucanie w kogoś przedmiotami.

Przemoc słowną: obelgi, bezpośrednie obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, groźby. Przemoc słowna może być także wymierzona w rodzinę i w przyjaciół ofiary po to, aby jeszcze bardziej jej dokuczyć.

Przemoc psychiczną: poniżanie, wykluczanie/izolacja/milczenie, obraźliwe pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu), wulgarne gesty, śledzenie/szpiegowanie, obraźliwe SMS-y i MMS-y, wiadomości na forach internetowych i e-maile (zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające).

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym nauczycielowi/pracownikowi Ośrodka. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym nauczyciela. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców/opiekunów o tym, co Cię spotyka.
2. Osoba, do której się zgłosisz, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami/opiekunami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.

Działania SOSW dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku – Zdroju:

SOSW dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku – Zdroju, zgodnie ze swoim statutem, bezzwłocznie podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania.

3. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy/sprawców przemocy, nauczyciel podejmie stosowne, zgodne ze statutem Ośrodka działania.

Działania SOSW dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku – Zdroju wobec małoletniego przejawiającego zachowania agresywne stosuje się określone konsekwencje przewidziane w statucie SOSW.

4. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z psychologiem, pedagogiem szkolnym lub innym nauczycielem, któremu ufasz.
5. Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad Tobą znęcał, możesz też przedstawić sprawę dyrektorowi lub wicedyrektorowi Ośrodka, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem, konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy.

Rodzaj krzywdy

2. Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego

Ktoś (osoba Ci znana lub nieznana) okradł Cię, przywłaszczył sobie rzecz, która należała do Ciebie. Ktoś celowo zniszczył rzeczy należące do Ciebie.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Zgłoś zdarzenie kradzieży lub zniszczenia Twoich rzeczy nauczycielowi lub innemu pracownikowi Ośrodka - przedstaw mu, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało.
2. Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom/opiekunom.
3. O zaistniałym zdarzeniu możesz opowiedzieć pedagogowi/psychologowi szkolnemu który zgodnie z Twoimi potrzebami, udzieli Ci wsparcia pedagogicznego, psychologicznego lub inną formę pomocy.

4. Jeżeli sprawca celowego zniszczenia lub kradzieży Twojej rzeczy został ustalony lub wskazany, Ośrodek informuje o tym jego rodziców; nauczyciel, pedagog/psycholog szkolny zgodnie ze statutem Ośrodka podejmują działania wyjaśniające zaistniałą sytuację oraz informują o nich i ich wyniku rodziców sprawcy.

Przemoc domowa stosowana wobec małoletniego

Przemoc domowa – to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające twoje prawa lub dobra osobiste, w szczególności:

- a) narażające Cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające twoją godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną – np. namawianie lub zmuszanie Cię przez dorosłego do uczestniczenia w prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
- c) powodujące szkody na Twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące Twoje cierpienie,
- d) ograniczające lub pozbawiające Cię dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające Twoją prywatność lub wzbudzające u Ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia.

Pamiętaj!

Jeśli nauczyciel lub inni pracownicy Ośrodka zauważą w Twoim zachowaniu i wyglądzie symptomy i oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy domowej, to mimo że tego nie ujawniłeś, mają obowiązek podjąć chroniące Cię działania i/lub zgłosić to do instytucji, które udzielą Ci zgodnej z prawem pomocy.

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

1. Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi SOSW, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji.

Może wystąpić również przypadek, że pracownik SOSW obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji wychowawca przeprowadza rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami/opiekunami, w celu zweryfikowania podejrzeń.

Działania SOSW:

Każdy pracownik SOSW ma obowiązek troszczyć się o Twoje dobro i bezpieczeństwo i udzieli Ci pomocy, zgodnie ze swoimi kompetencjami.

2. Po uzyskaniu informacji od Ciebie wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z pedagogiem/psychologiem zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś – ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa.

Pamiętaj, że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło, swobodnie - opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Nauczyciel, pedagog/psycholog dadzą Ci czas na wypowiedzenie się i nie będą Cię korygować. Żeby uzyskać jak najwięcej informacji, mogą Ci zadać dodatkowe pytania.

Działania SOSW:

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, wychowawca zgłasza problem psychologowi szkolnemu pedagogowi i pielęgniarce (w przypadku zagrożenia Twego zdrowia lub życia).

3. Porozmawiaj też o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z psychologiem szkolnym lub/i pedagogiem. Udzielą Ci oni wsparcia w tej trudnej dla Ciebie sytuacji oraz uwzględniając Twoje potrzeby, wspólnie z rodzicami zaplanują działania, które zapewnią Ci ochronę przed krzywdzeniem.

Działania SOSW:

Wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) pedagog/psycholog wraz z wychowawcą planują konkretne działania zapewniające Ci ochronę.

Gdyby zaplanowane przez SOSW działania nie były wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, psycholog/pedagog szkolny nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi, np. dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym.

W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, psycholog/pedagog powiadamia policję lub prokuraturę rejonową.

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. SOSW dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku - Zdroju ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję.

Sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich określa procedura „Niebieskie Karty” – polega ona na podejmowaniu interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się wg ustalonych zasad prawnych.

Do wszczęcia procedury „Niebieskie karty” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.

Rodzaj krzywdy

4. Nierówne traktowanie – dyskryminacja ucznia/wychowanka małoletniego

Dyskryminacja to nierówne, gorsze traktowanie kogoś ze względu na jakąś cechę. Powodem dyskryminacji są najczęściej: płeć, wiek, rasa, niepełnosprawność, orientacja seksualna, cechy fizyczne, religia, przynależność do grupy etnicznej, narodowej lub społeczno-kulturowej, przekonania polityczne lub inne przekonania, a także status materialny i pochodzenie społeczne. Przejawy dyskryminacji w SOSW:

Ktoś wyśmiewa się, drwi, szydzi, prześladuje Cię z powodu Twojego wyglądu, zachowania, poglądów, pochodzenia, statusu materialnego, płci, orientacji seksualnej lub z jakiegokolwiek innej przyczyny. Ścieżka postępowania małoletniego

1. Porozmawiaj z pracownikiem Ośrodka, któremu ufasz - opowiedz szczerze o tym, czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić tę osobę o pomoc i interwencję w tej sprawie.
2. Poinformuj także swoich rodziców o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia.
3. Zasięgnij porady szkolnego psychologa lub pedagoga – opowiedz mu o swoich obawach, przeżyciach i odczuciach. Psycholog szkolny lub/i pedagog zgodnie z Twoimi potrzebami udzieli Ci pomocy pedagogiczno-psychologicznej.
4. Twoi rodzice/opiekunowie i Ty możecie zwrócić się o pomoc także do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw dziecka/ praw człowieka.

Działania SOSW

- SOSW powinna zapewnić małoletnim możliwości rozwoju w bezpiecznej atmosferze, wolnej od jakiegokolwiek dyskryminacji, dlatego też jest zobowiązana do działań antidyskryminacyjnych.
- Nauczyciele podejmują działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy/sprawców. Informują o zdarzeniu dyrektora SOSW.
- Po ustaleniu sprawców poinformują o tym ich rodziców/opiekunów.
- Nauczyciel lub wskazana przez dyrektora osoba po wysłuchaniu sprawcy, uwzględniając wagę czynu oraz motywację sprawcy do popełnienia takiego czynu, zastosuje określone w statucie środki dyscyplinujące sprawcę. Poinformuje o nich rodziców/opiekunów sprawcy.

Rodzaj krzywdy

5. Stosowanie wobec małoletniego cyberprzemocy

Cyberprzemoc ma miejsce wtedy, gdy doświadczyłeś przemocy w sieci w jakiegokolwiek formie - nękania, straszenia, szantażowania z użyciem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz gdy ktoś podszywa się w sieci pod Ciebie wbrew Twojej woli.

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

1. Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy w sieci stosowanej wobec Ciebie.
2. Zgłoś ten fakt nauczycielowi/pracownikowi.

Działania SOSW:

Nauczyciel/pracownik wysłucha Cię, przeanalizuje dowody, które dostarczysz. Jeśli będziesz mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów w sieci, poprosi o pomoc specjalistę.

3. Jeśli masz świadków doświadczanej przez Ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich pracownikowi Ośrodka. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranym materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci.

Działania SOSW:

Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy nauczyciel podejmuje działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy.

Wobec sprawcy cyberprzemocy będą zastosowane określone w statucie SOSW dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku – Zdroju środki dyscyplinujące.

4. Nauczyciel może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy poinformować Twoich rodziców/opiekunów lub nawet policję – decyzję w tej sprawie podejmuje wspólnie z Tobą, rodzicami/opiekunami i dyrektorem Ośrodka.

Działania SOSW:

Wystąpienie cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania policji i sądu rodzinnego. Ośrodek powinien powiadomić odpowiednie służby, gdy wykorzysta wszystkie dostępne środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy małoletniego – sprawcy cyberprzemocy).

5. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z psychologiem szkolnym lub pedagogiem (lub innym nauczycielem, któremu ufasz).

Pamiętaj:

- że nie jesteś winien/winna zaistniałej sytuacji i nikt nie ma prawa zachowywać się wobec Ciebie w ten sposób;

Rodzaj krzywdy

6. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego w wyniku sekstingu

Seksting polega na wysyłaniu innym osobom przez Internet lub telefon swoich intymnych zdjęć lub filmów. Jest to niebezpieczne zjawisko, ponieważ raz wysłane treści mogą zostać zapisane i użyte w dowolny sposób. Mogą też trafić w ręce niepowołanych osób i stają się narzędziem cyberprzemocy: szantażu czy zastraszania osoby, która się na nich znajduje. Mogą zostać przesłane innym osobom bez zgody osoby, która się na nich znajduje.

Rodzaje sekstingu

1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej.
2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie.
3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom/opiekunom, nauczycielowi lub innemu pracownikowi, któremu ufasz.
2. Zbierz i zabezpiecz dowody dostępne w formie elektronicznej - przesyłane zdjęcia, zrzuty ekranów portali, w których opublikowano zdjęcia. Dzięki nim możliwa będzie identyfikacja sprawcy. Ponieważ seksting jest karalny, skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie.
3. Przekaż zebrane materiały nauczycielowi.

Działania SOSW:

- W Ośrodku zostanie przeprowadzona analiza dowodów o raz postępowanie mające na celu ustalenie sprawcy. Jeżeli niektóre z tego typu materiałów rozesłanych do większej liczby osób zostaną uznane za pornograficzne, dyrektor SOSW ma obowiązek zgłoszenia incydentu na policję.
 - Psycholog szkolny lub/i pedagog biorąc pod uwagę Twoje dobro, poinformują o zdarzeniu Twoich rodziców/opiekunów.
 - Jeżeli celem sprawcy było upokorzenie Ciebie, sprawca/sprawcy zostaną wezwani do dyrekcji Ośrodka. Przedstawione zostaną sprawcom dowody, okoliczności zdarzenia, konsekwencje, jakimi skutkuje takie zachowanie. Wobec sprawcy zostaną zastosowane środki dyscyplinujące, określone w statucie SOSW dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Busku - Zdroju .
4. W sytuacji każdego rodzaju sekstingu zostaniesz otoczony opieką psychologiczno-pedagogiczną. Rozmowa na temat samego zdarzenia czy identyfikacji potencjalnego sprawcy będzie realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla Ciebie – ofiary sekstingu, z szacunkiem dla Twojej indywidualności i przeżytego stresu.

Rodzaj krzywdy

8. Nawiązywanie przez małoletniego niebezpiecznych kontaktów w Internecie

W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia twojego życia i zdrowia, a także szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.

CO MOŻESZ ZROBIĆ?

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom/opiekunom, nauczycielowi lub innemu pracownikowi Ośrodka, któremu ufasz.
2. Zbierz dowody dostępne w formie elektronicznej (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Zabezpiecz te dowody.

Uwaga!

Nie podejmuj samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy – to zadanie policji. Nie próbuj bezpośrednio kontaktować się ze sprawcą.

Działania SOSW i rodziców/opiekunów:

- Nauczyciel we współpracy z Twoimi rodzicami/opiekunami powiadomi o zdarzeniu dyrektora Ośrodka.
- Rodzic/opiekunowie bezzwłocznie zawiadomią policję o wystąpieniu zdarzenia. Przekazą policji dowody oraz wszelkie uzyskane informacje o sprawcy.

Jeżeli potrzebujesz pomocy i wsparcia po ujawnieniu zdarzenia, zwróć się o pomoc do pedagoga szkolnego lub/i psychologa. Ośrodek wszelkie działania pomocowe wobec Ciebie, stosownie do twoich potrzeb uzgodni z Twoimi rodzicami/opiekunami i obejmie Cię opieką psychologiczną i pedagogiczną.